

Galeria

im. Andrzeja Pierzgałskiego

Andrzej Pierzgałski Gallery

W historii sztuki współczesnej było/jest wiele form sztuki opartych na tekście. Począwszy od kolaży kubistycznych, w których pojawiały się litery, cyfry, słowa, fragmenty zdań, poprzez dadaistyczną poezję abstrakcyjną i recytacje równoległe, gry językowe Marcela Duchampa, poezję wizualną, poezia visiva i wagę jaką miały słowa w sztuce Fluxusu, aż do pop artu z jednej, a konceptualizmu z drugiej strony. Ale oprócz doświadczenia sztuki, każdy z nas przecież dysponuje własnym doświadczeniem codzienności. Chodząc po ulicach nieustannie czytamy, nieustannie tworzymy kolaże ze słów, fragmentów zdań. Również refleksja nad sztuką ma charakter tekstowy. Z obu tych źródeł – dyskursu sztuki i codzienności – możemy czerpać materiał dla nowych prac artystycznych opartych na tekście. W ramach 4 FSiD otwieramy „Galerię im. Andrzeja Pierzgałskiego”, legendarnego twórcy Galerii A4 w Łodzi lat siedemdziesiątych.

Ma ona formę prezentacji prac w formacie A4, dołączanych do pisma *Sztuka i Dokumentacja*. Mogą to być: prace wizualne, poetyckie, akcje, fotografie, cytaty, manifesty, artists' statements, mini eseje, rejestracje rozmów, odręczne notatki. Ich forma wizualna, graficzna i typograficzna jest dowolna.

Prosimy o nadsyłanie gotowych prac tekstowo-graficznych w formacie A4 lub w formie plików elektronicznych. Wszystkie nadesłane prace powinny być czarno-białe. Dopuszczalne jest użycie koloru, jeśli ma on ścisły związek z tekstem.

Throughout the history of modern art, there have been many art forms featuring text. Beginning from cubist paintings, in which there were letters, numbers, words, fragments of sentences and collages of texts, through abstract poetry, simultaneous recitation in Dada, Marcel Duchamp's language games, visual poetry and poezia visiva, the importance and the meaning of a word in Fluxus, from Pop Art on the one side, to conceptualism on the other. However, apart from our experiences of text in art, each of us also has our own experience of text in everyday life. When we walk down the street, we read all the time, constantly creating collages made by fragments of words and sentences. Furthermore, the nature of our thoughts is textual. Inspired by these two sources – the discourse of art and everyday life - we can find material for new artistic activities based on text. As part of the 4th Art & Documentation Festival, we plan to open the Andrzej Pierzgałski Gallery, named after the legendary founder of the A4 Gallery in Łódź in the 70s.

This will be organised in the form of a presentation of works in A4 format, attached to the *Art and Documentation* journal. It may consist of artists' texts, quotations and artists' statements, mini-essays, registrations of conversations, handwritten notes, etc. These may take various graphic and typographic forms.

Please send your proposal as an already prepared textual or graphic work in A4 format, or in the form of an electronic file. All submitted work should be black and white. Colour can be used if it is in a close relationship with the text.

Galeria Plakatów Unikatowych Tadeusza Piechury

Aurelia Mandziuk

Wybór z archiwum Stowarzyszenia Sztuka i Dokumentacja. Kolekcja w posiadaniu której jesteśmy, dzięki uprzejmości żony artysty Mirki Piechury, liczy ponad 80 plakatów pochodzących z dwóch przekrojowych prezentacji twórczości Tadeusza Piechury: Plakaty – Muzeum Sztuki w Łodzi, rok 2000 oraz Plakat+ Atlas Sztuki, rok 2004.

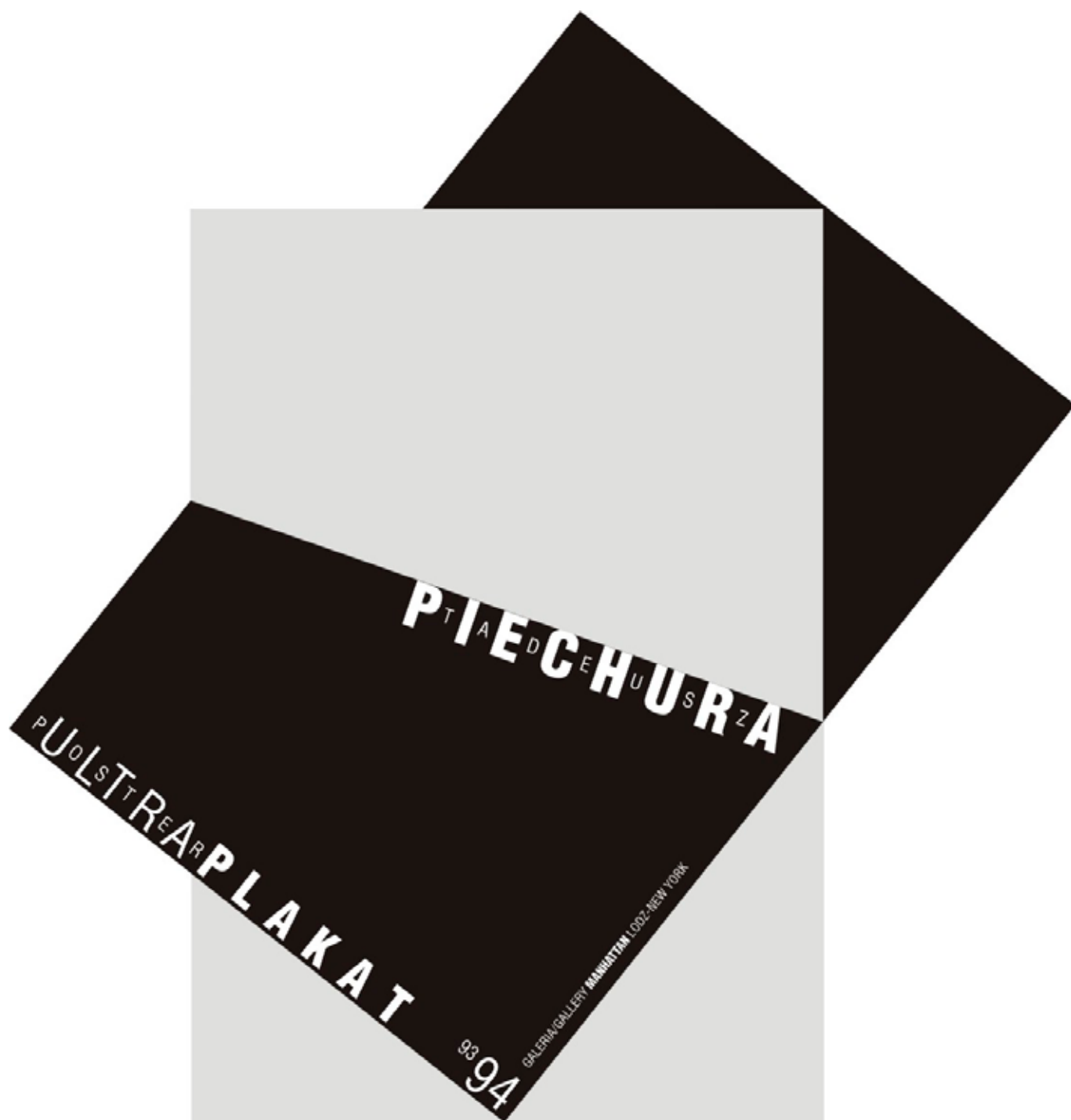
Tadeusz Piechura 11. 04. 1948 / 16. 06. 2013
Wybitny grafik-plakacista, artysta konceptualny, performer.

Projektowanie Tadeusza Piechury zaskakuje formą, jest sterylne, oddaje moc litery, skoncentrowane na formie i jednocześnie nie dające się w niej zamknąć, wywiedzione jest wprost z koncepcji awangardy, konstruktywizmu, stanowi część tzw. szkoły łódzkiej. Jego projekty są monochromatyczne (czasem z kolorowymi akcentami), zawar-

te w kształtach figur geometrycznych, często ażurowe, wykorzystujące przestrzeń, wychodzą poza zamknięty obszar powierzchni plakatu. Unikalne projekty Piechury, plakaty wykonane w pojedynczych egzemplarzach, stanowią swoiste zaprzeczenie właściwości tego popularnego, środka przekazu – produkowanego dziś w masowych ilościach. Artysta traktuje plakat z wielkim szacunkiem i oddaniem. [katalog wystawy *Plakat +*, 19.11.-19.12.2004, Atlas Sztuki]

Dr hab. Piotr O. Schotz o plakatach Tadeusza Piechury napisał „(...) czysta w odbiorze koncepcja zharmonizowania tekstu i obrazu, staje się ponadjęzykową, uniwersalną strukturą komunikacji globalnej, ale wyalienowanej z bezmyślnego bombardowania widza ikonizacją prymitywnej i cielesnej konsumpcji.” [ARTeon, 12(56), grudzień 2004].

Ultra Plakat / 1993 / 128x122cm

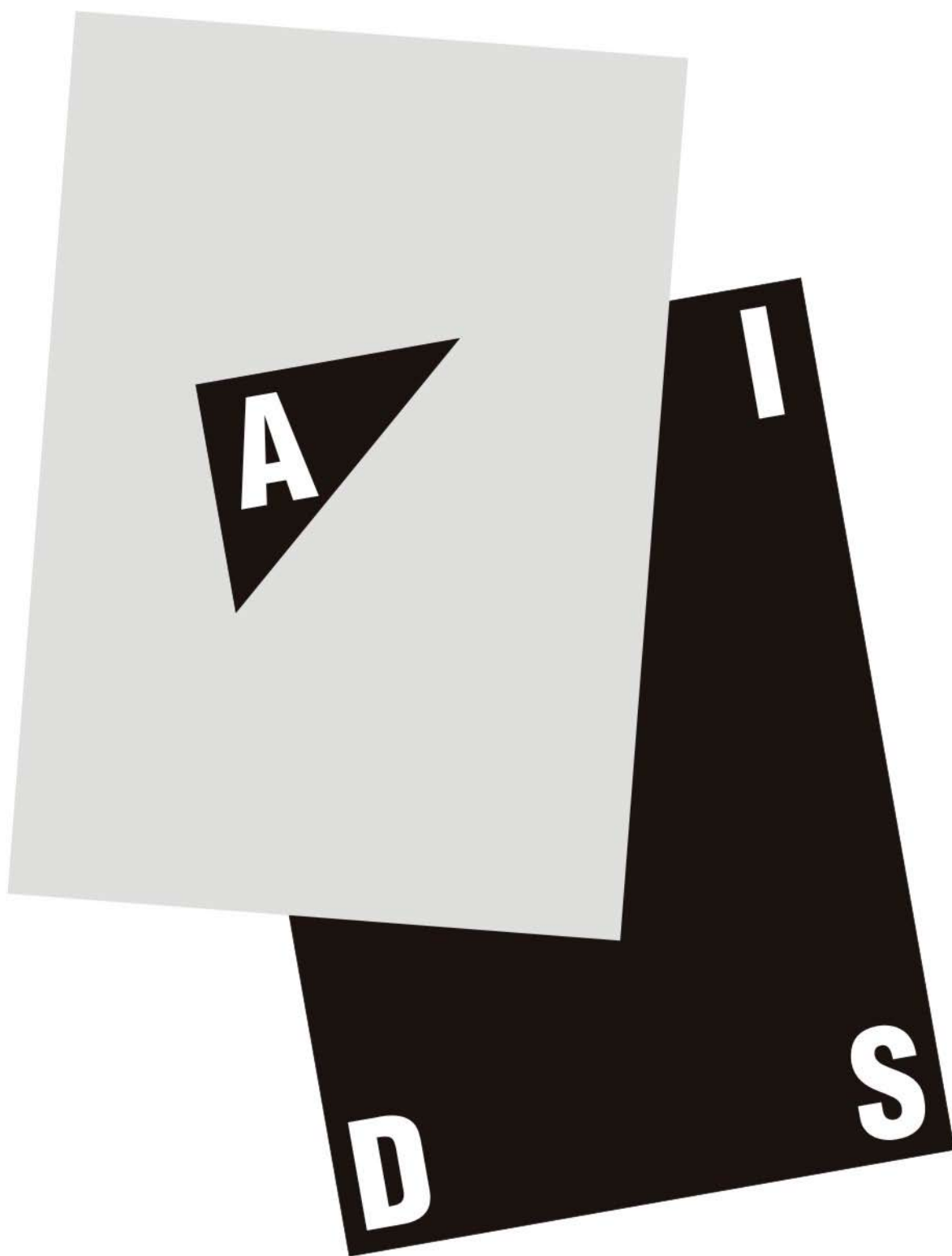
1939-1990
Pamięci Janusza Wiktorowskiego
Listopad-grudzień 1990
Galeria Łódzka, Pałac, ul. Ogrodowa 15

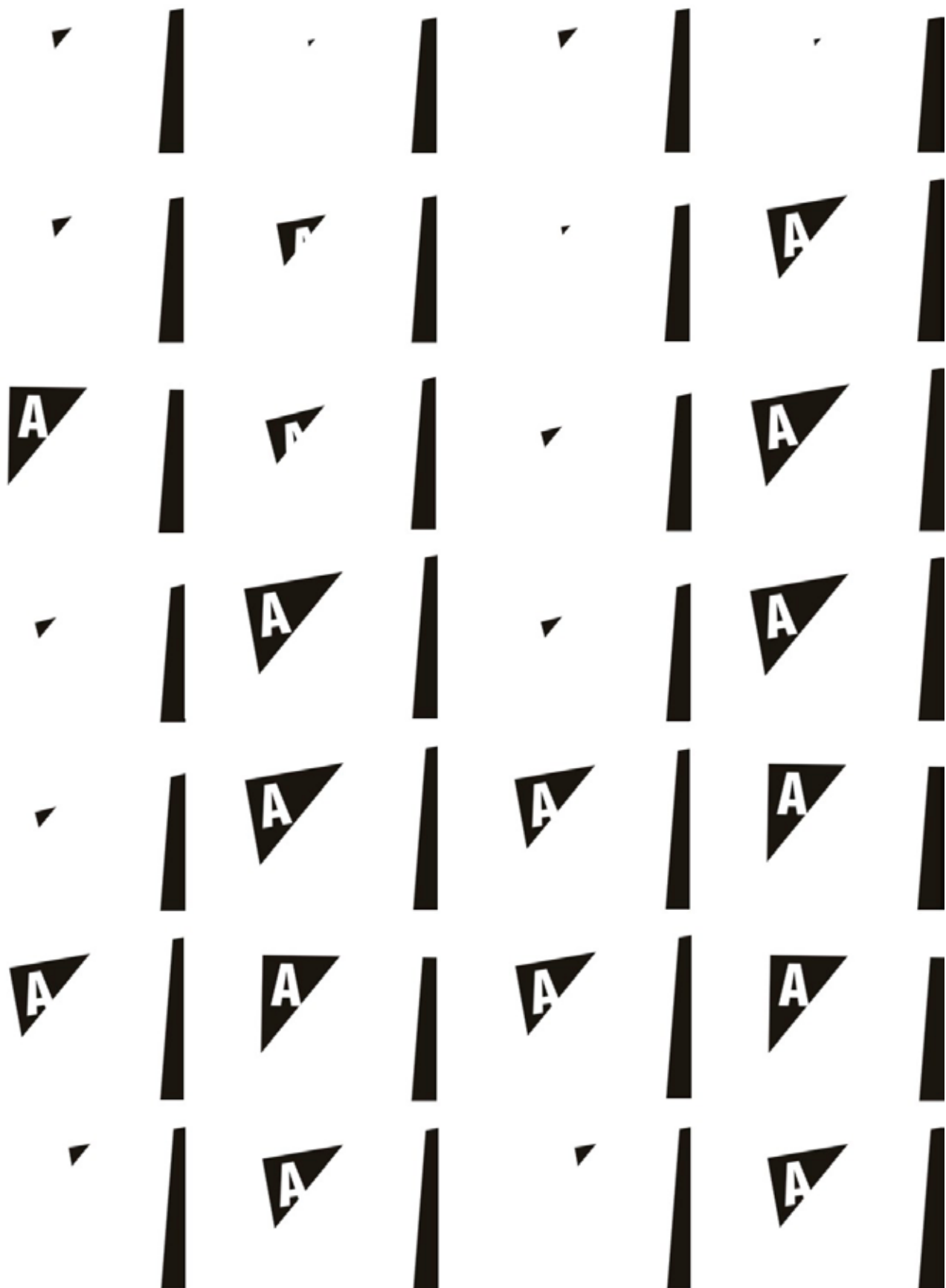
Centralny Instytut Sztuki w Łodzi
Muzeum Koniaków w Łodzi
Muzeum Łódzkie im. Henryka Sienkiewicza w Łodzi
Muzeum Łódzkie im. Henryka Sienkiewicza w Łodzi
Zespół Pałacowy w Łodzi
Zakład Sztuki

PRZESZEDŁEM
NA DRUGĄ STRONĘ

verte. →

Tadeusz Piechura "Pamięci Janusza Wiktorowskiego" 1990

Wędrująca witryna

Maciej Zdanowicz

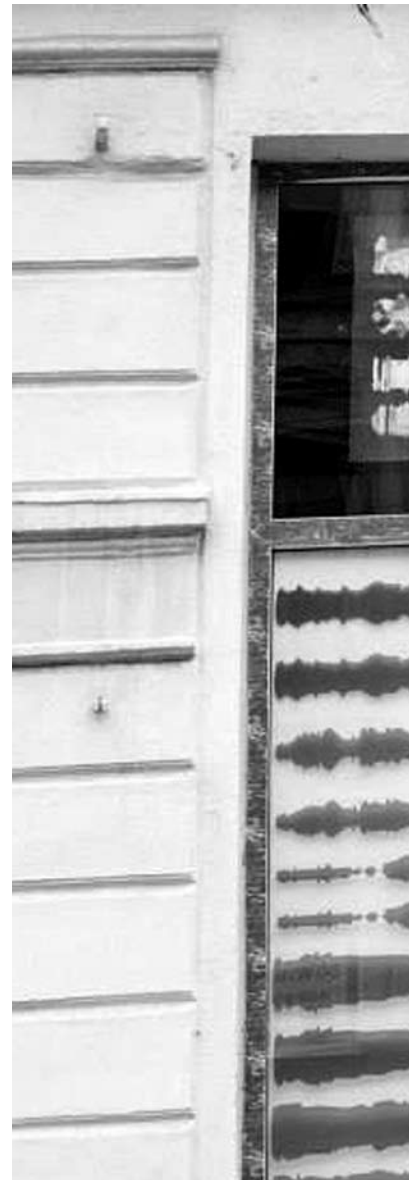
Przespacerujemy się po wielkiej nowoczesnej metropolii, bardziej słuchając niż patrząc. Rozkoszujemy się, odróżniając wirowanie wody, powietrza lub gazu w metalowych rurach, burczenie silników, które oddychają i pulsują z niezaprzeczalną zwierzęcością, dudnienie zaworów, ruch tłoków, jęki pił mechanicznych, wagony toczące się po szynach, trzepotanie markiz i flag. Będziemy się bawić, orkiestrując w naszej wyobraźni stukot zamykanych okiennic sklepowych, zróżnicowany zgiełk stacji kolejowych, konstrukcji żelaznych, tkalni, pras drukarskich, elektrowni i metra (...)¹

Reprodukowane obrazy odnoszą się do zagadnienia *soundscape*, pejzażu akustycznego fragmentu centrum miasta Łodzi.² Wynikają one z prowadzonych przeze mnie w okresie dwóch miesięcy maja i czerwca 2013 roku rejestracji cyfrowych dźwięków, dokumentacji fotograficznych. Prace realizowałem ograniczając się do skrzyżowania ulicy Piotrkowskiej z Zieloną, w ścisłej zabudowie miejskiej, miejscu o natężonym ruchu samochodowym, tramwajowym, osobowym. Tworzenie archiwum zbiegło się z prowadzoną w owym czasie intensywną rewitalizacją głównej osi miasta potocznie zwanej „Pietryną”. Analizie poddałem wszelkiego rodzaju szumy życia metropolii, hałasy wynikające z intensywności pewnych procesów, zjawisk, koniecznych i nieuchronnych z punktu widzenia współczesności. Odgłosy pojedynczych osób, rozmowy, dźwięki muzyki tureckiej unoszącej się z okolicznych punktów gastronomicznych, stukot obcasów butów o płyty chodnikowe, bruk zlewały się w jedną masę z hukami przejeżdżających aut, komunikacji miejskiej, maszyn remontowo-budowlanych. Intensywność doznań słuchowych wzmacniały panujące warunki pogodowe (deszcz, wysoka wilgotność), otaczająca mnie masa kamienia, betonu, monumentalne fasady i podcienia kamienic. Odnosząc się do własnych skojarzeń, odczuć opartych na pewnej synergii zmysłowej, bazując na komputerowej analizie widmowej dźwięków zrealizowałem obrazy stanowiące moją odpowiedź na zaistniałe okoliczności. Założyłem tu między innymi ograniczenie koloru do skali szarości koherentnej do wahania częstotliwości danych brzmień, kształt i skalę form odpowiadającą zmianom natężenia (głośności). Efemeryczność sytuacji, fragmentaryczność i zarazem rytmiczna powtarzalność pewnych jakości audialnych zaowocowały serią obrazów cechujących się pewną dynamiczną potencjalnością. Zwielokrotnione, nałożone na siebie sekwencje fotografii zatraciły swą precyzję, funkcję mającą na celu utrwalenie wizualnej istoty zjawiska. Zamazany obraz stał się ekwiwalentem kakofonii, a występujące w nim silne efekty kontrastujące, ostre krawędzie ewokują hałas. Utrwalony szum zarówno ten akustyczny jak i wizualny w moim zamierzeniu ma korespondować z szybkim, fragmentarycznym, wręcz zmechanizowanym percypowaniem rzeczywistości, opartym na migawkowych ujęciach przypadkowych obrazów i dźwięków.

Projekt „Soundscape I. Realizacja Piotrkowska 54 (Łódź, V/VI.2013)” został zrealizowany w ramach inicjatywy „Wędrująca Witryna” Matyldy Leśnikowskiej i Magdaleny Oraczewskiej, polegającej na zaadaptowaniu przestrzeni wystawienniczych nieczynnych lokali handlowo-usługowych łódzkiego śródmieścia na cele artystyczne.

Maciej H. Zdanowicz

Urodzony w 1982 roku. Artysta postmedialny działający na granicy obrazu i dźwięku, praktyki artystycznej oraz teorii i historii sztuki. Jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym na Wydziale Sztuk Wizualnych ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, doktorem w Instytucie Sztuki PAN w Warszawie (studia w zakresie historii sztuki) oraz w Instytucie Sztuk Pięknych UJK w Kielcach (studia w zakresie sztuk pięknych). Członek zwyczajny Centrum Muzyki Wizualnej (Los Angeles), Polskiego Stowarzyszenia Muzyki Elektroakustycznej (PSeME), Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie, współpracuje ze Stowarzyszeniem Sztuka i Dokumentacja. W latach 2002-2007 studiował na ASP w Łodzi (dyplom pod kierunkiem prof. Bogusława Balickiego i prof. Romany Hałat). W latach 2004-2008 współprowadził Galerię Promocji Młodych Bałuckiego Ośrodka Kultury „Rondo” w Łodzi (autor trzech pierwszych edycji ogólnopolskich prezentacji młodej sztuki ASPEKTY). Główny obszar jego zainteresowań to zagadnienie muzyki wizualnej, pejzaż akustyczny, konwergencja zmysłowa (postrzeganie synergiczne,

synestezja). Bierze czynny udział w projektach artystycznych, wystawach, publikuje teksty o charakterze krytycznym i naukowym.

www.maciejdanowicz.pl

¹ Luigi Russolo, „Sztuka hałasów: Manifest Futurystyczny”, w: *Kultura dźwięku. Teksty o muzyce nowoczesnej*, red. Christoph Cox i Daniel Warner, Gdańsk: Słowo / Obraz Terytoria, 2010, 34.

² Soundscape to współbrzmienie dźwięków danego czasu i miejsca. Tworzą go dźwięki otaczającej rzeczywistości środowiska naturalnego i sztucznego, wynikające z ludzkiej działalności: mowa, praca, kroki. Wyróżnia się tu między innymi: klucze dźwiękowe pojęte jako jednolite masy dźwiękowe, stanowiące często tło dla innych dźwięków, sygnały dźwiękowe wysuwające się na plan pierwszy, wyraźne, rozpoznawalne komunikaty akustyczne oraz soundmarki – unikatowe i wyjątkowe ze względu na swoje źródło bądź znaczenie dźwięki.

Pojęcie soundscape wprowadza R. Murray Schafer, kanadyjski kompozytor i muzykolog. W 1968 roku publikuje tekst „The New Soundscape”, stanowiący początek refleksji nad pejzażem dźwiękowym. Jego kolejna praca „The Tuning of the World (The Soundscape)” z 1977 roku to fundamentalne dzieła dla ruchu tak zwanej ekologii akustycznej, poruszającej zagrożenia audiosfery w wyniku skażenia hałasem.

